

BLIJVENDE GRAS-KRUIDENSTROOK

Graskruidenstroken bestaan er in alle vormen en maten met als bedoeling het landschap te dooraderen met natuurvriendelijke stroken. Zo vormt het landschap een thuis voor plattelands-natuur zoals akkervogels en verbindingen tussen versnipperde natuurgebieden.

Bij blijvende stroken is de koolstofopslag veel duurzamer, omdat de bodem er nauwelijks bewerkt wordt, waardoor organische stof opgebouwd kan worden tot de opslagcapaciteit bereikt wordt. Omdat de stroken extensief beheerd worden zonder bemesting wordt lachgasuitstoot vermeden.

PROJECT KOOLSTOFBOEREN

Kansen uitwerken voor een alternatief verdienmodel waarbij landbouwers maatregelen nemen om koolstof voor lange tijd op ste slaan en vast te houden.

Gesubsidieerd door VLM. Initiatief van VLM, ANB, departementen Omgeving en Landbouw & Visserij.

PRAKTISCHE UITVOERING

Beheeractie Inzaaien blijvende grasstrook

Inzaaien blijvende graskruidenstrook die nadien lange tijd blijft liggen. Maaien of klepelen van de volledige strook vanaf 15 juli. Doorzaai of herinzaai liever niet, behalve als de kwaliteit achteruit gaat.

Kosten en subsidiemogelijkheden

Grasstroken kunnen binnen een beheerovereenkomst (BO) voor 5 jaar worden afgesloten. Er zijn verschillende types stroken die €1317 tot 1972/ha vergoed worden om te compenseren voor tijdelijk uit productie halen van het perceel. Erkende zaadmengsels kunnen aangekocht worden bij de lokale handelaar.

Tijdsbesteding

Inzaaien van gras-kruidenstroken doe je best in het najaar, dan heb je minder kans op veronkruiding en een betere opkomst dan voorjaarsinzaai. Aanvraag beheerovereenkomst indienen kan tot 1 oktober via een formulier van VLM.

Subsidievoorwaarden Inzaaien grasstroken (PDPOIII)

Gras-kruidenstroken kunnen binnen een beheerovereenkomst afgesloten worden in overleg met de bedrijfsplanner. De strook moet minstens 5 meter breed zijn en er mogen geen mest(stoffen) of gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden.

EFFECT OP KLIMAAT EN MILIEU

C-opslag bodem 50 kg C/ha/jaar

CO₂-vastlegging 220 kg CO₂-eq/ha/jaar

vermeden lachgas-uitstoot 170 kg CO₂-eq/ha/jaar

HOE WERKT HET?

Hoe berekenen we het effect op klimaat en milieu?

We gingen uit van een grasstrook van 10 meter die blijvend aanligt aan een akkerrand. Het effect werd berekend over een periode van 15 jaar. De grasstrook wordt niet bemest of bekalkt, op de akker worden aardappelen, tarwe, gerst en suikerbieten geteeld.

Hoe wordt mijn grond hier beter van?

Grasstroken brengen organische stof aan en omdat de bodem niet bewerkt wordt, is de opslagcapaciteit er groter. Grasstroken tot 30 jaar blijven netto organische stof opslaan.

Andere effecten

Kruiden bevorderen biodiversiteit van bestuivers en (nuttige) insecten, ook vogels profiteren mee, zeker in combinatie met natuurlijke elementen zoals beken of houtkanten. Grasstroken kunnen, naargelang hun ligging, dienen als regenwaterbuffer om erosie tegen te gaan en infiltratie te bevorderen.

Achtergrond cijfers

Organische-stofopbouw onder blijvend grasland:

koolstofgehaltenes omgerekend naar koolstofvoorraad 0-30 cm volgens

Afbraak organische stof

EOC en N-aanvoer gewasresten en groenbedekkers

EOC en N-aanvoer bemesting

Emissie kunstmest tijdens productie

emissiefactoren N₂O afbraak organische stof

Emissiefactoren N₂O bemesting, gewasresten en groenbedekkers

Emissiefactoren NH₅ bemesting

de Wit, J., van der Goor, S., Pijlman, J., & van Eekeren, N. (2018). Opbouw Organische stof met blijvend grasland. Vfocus.

Mestdagh, I., Sleutel, S., Lootens, P., van Cleemput, O., Beheydt, D., Boeckx, P., de Neve, S., Hofman, G., van Camp, N., vande Walle, I., Samson, R., Verheyen, K., Lemeur, R., & Carlier, L. (2009). Soil organic carbon–stock changes in Flemish grassland soils from 1990 to 2000. *Journal of Plant Nutrition and Soil Science*, 172(1), 24–31.

BEMEX expertsysteem BDB

CSLIM-database BDB

Database mesten 2012-2015 BDB

Brentrup, F., Hoxha, A., & Christensen, B. (2016). Carbon footprint analysis of mineral fertilizer production in Europe and other world regions. IPCC, 2016

Charles, A., Rochette, P., Whalen, J. K., Angers, D. A., Chantigny, M. H., & Bertrand, N. (2017). Global nitrous oxide emission factors from agricultural soils after addition of organic amendments: A meta-analysis. *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 236, 88–98.

Broekaert, K., Bakelants, A. F. A. M., Mertens, K. C., Kourdi, S., & Demeyer, P. (2019). EMAV2.1- Eindrapport en Handleiding bij het Emissie Model Ammoniak Vlaanderen Update naar versie 2.1.